

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD-4100-001-06/2012
P/12/001

Gdańsk, dnia 11 kwietnia 2012 r.

**Pani
Gabriela Jóskowska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Chmielnie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2012 r., poz. 82), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chmielnie (dalej: „GOPS”). Przedmiotem kontroli była realizacja w 2011 r. zadań dotyczących zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobom uprawnionym oraz obowiązku wnoszenia opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 28 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia działalność GOPS w skontrolowanym zakresie.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

1. Podejmowane przez GOPS w badanym okresie działania wobec dłużników alimentacyjnych posiadających zaległości (w łącznej kwocie 583,2 tys. zł) w należnościach z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobom uprawnionym były w większości przypadków prawidłowe. Tym niemniej ustalono, że:
 - pięć spośród 27 postępowań w 2011 r. (19%), w sprawie wydania decyzji o zwrocie przez dłużnika wypłaconych należności z funduszu alimentacyjnego, wszczętych zostało po upływie czterech miesięcy od zakończenia okresu świadczeniowego. Mimo, że przepisy ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹ nie określają terminu wszczęcia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego

¹ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.)

dotyczącego zwrotu ww. należności, to jednak – zdaniem NIK – postępowania w tych sprawach powinny być rozpoczynane wcześniej, gdyż powyższe decyzje stanowią podstawę dalszych czynności windykacyjnych podejmowanych przez GOPS,

- dwa z 19 upomnień wysłano do dłużników po sześciu tygodniach od dnia upływu terminu zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, skutkiem czego było opóźnienie wszczęcia egzekucji na podstawie art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji²,
- siedem z 16 tytułów wykonawczych, o których mowa w § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji³, skierowano do właściwego miejscowo naczelnika urzędu skarbowego w okresie dłuższym niż miesiąc od dnia upływu terminu zwrotu należności określonego w przesłanym dłużnikowi upomnieniu, pomimo iż zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia powinno nastąpić to niezwłocznie.

Powyższe opóźnienia wyjaśniała Pani przyjętą – wobec ograniczonych zasobów kadrowych (zadania te realizował koordynator Komórki Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych GOPS) – kolejnością załatwiania spraw w GOPS.

Stwierdzono jednocześnie, że prawidłowo prowadzono była ewidencja upomnień i tytułów wykonawczych, wymagana przepisami § 4 i § 7 rozporządzenia w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ewidencja analityczna osób zalegających z płatnościami z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych, wynikająca z przepisów załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴.

2. W 2011 r. nie umarzano, nie rozkładano na raty i nie odraczano terminów spłaty należności z tytułu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. W badanym okresie wpłynął do GOPS jeden wniosek o umorzenie należności z tytułu wypłaconych z funduszu świadczeń alimentacyjnych. Wniosek ten załatwiono prawidłowo, poprzez wydanie decyzji administracyjnej.
3. Sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za 2011 rok, wymagane § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 września 2008 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym

² Dz.U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.

³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonywania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.)

⁴ Dz.U. Nr 128, poz. 861

do alimentów⁵ złożone zostały Wojewodzie Pomorskiemu terminowo, a dane w nich wykazane były zgodne ze stanem faktycznym.

4. System kontroli zarządczej w GOPS, pomimo wydanego przez Panią w dniu 30 grudnia 2010 r. zarządzenia Nr 35/2010 w sprawie sposobu prowadzenia kontroli zarządczej oraz zasad jej koordynacji nie zapewnił – w ocenie NIK – w pełni terminowej i zgodnej z prawem realizacji zadań w badanym okresie. Zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶ do obowiązków kierownika jednostki należy m.in. zapewnienie funkcjonowania w GOPS skutecznej kontroli zarządczej.
5. Opłaty abonamentowe za używanie w 2011 r. jednego radioodbiornika GOPS uiszczał w kwotach zgodnych z przepisami rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 6 maja 2010 r. w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczanie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2011 r.⁷

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wprowadzenie mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko wydawania decyzji w sprawie zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wystawianie i przysyłanie upomnień i tytułów wykonawczych w terminach uniemożliwiających sprawne wszczynanie postępowań egzekucyjnych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK prosi o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁵ Dz.U. Nr 173, poz. 1075 – rozporządzenie obowiązywało do 31.12.2011 r.

⁶ Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁷ Dz.U. Nr 86, poz. 558 – rozporządzenie obowiązywało do 31.12.2011 r.